

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA PÖLÜMÜ

ESAS NO : 1981/54

KARAR NO : 1981/119

ÖZET : Milli Güvenlik Konseyi 7 numaralı Kararı'nın 4.maddesi kapsamına girmeyen ve sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olduğu saptanamayan suçta ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Mehmet Ali Çevikel ve arkadaşları

O L A Y : Sanıklardan Mehmet Ali Çevikel'in Yüzbaşı iken işlediği, er paralarını zimmetine geçirme ve ayrıca nüfus suistimali suçlarından Sivas 5.Er Tugay Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nce mahkûm olduğu ve ordudan tardına dair verilen kararın 29.9.1977 gününde kesinleştiği ve cezaevinden firar ettiği, 12.3.1977 günü Ankara'daki evinde yapılan aramada 6 adet tahrip kalıbı ve fitil bulunduğu, 9.2.1978 günü sanıklardan bir kısmının Kahramanmaraş'a gelerek geceleyin sarhoş olup silah atmaları nedeniyle sanıklardan Ökkeş Çokuçku'nun evinde yapılan aramada ordu malı 10 adet TNT tahrip kalıbı 100 kapsül 3 fitil bulunduğu ve Ökkeş'in bunları sanık Mehmet Ali Çevikel'den aldığını söylediği, Ankara'da sanık Süha Aksular'ın evinde yapılan aramada 1 adet TNT tahrip kalıbı bulunduğu ve sanıkların teşekkül vücuda getirerek patlayıcı madde naklettikleri ileri sürülerek Türk Ceza Yasası'nın 264/2. ve sanık Mehmet Ali Çevikel'in ayrıca 264/5.madde ile tecziyeleri istenmiş ve Ankara C.Savcılığı'nın 30.3.1978 günlü iddianamesi ile haklarında kamu davası açılmıştır.

Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesi, 2.6.1978 gününde, 1978/103-127 sayı ile; sanıklardan Mehmet Ali Çevikel'in ilk suç tarihinde yüzbaşı olarak asker bulunduğu ve suç konusu patlayıcı maddelerin orduda kullanıldığı ve asker kişinin ceza kanununun 131.maddesine uyan suçu işlediği ve diğer sivil sanıkların bu suçla irtibatlı olduğu ve davanın İstanbul 3.Kolordu Askeri Mahkemesi'nde görülmesi gerektiğini belirterek görevsizlik kararı vermiştir.

İstanbul 3. Kolordu Komutanlığı Askeri Savcılığı, kendisine gelen dosya üzerine 26.6.1978 günlü iddianame ile, aynı sanıkların aynı suçları için yeniden aynı iddia ile kamu davası açmıştır.

İstanbul 3. Kolordu Komutanlığı Askeri Mahkemesi : 3.8.1978 gün, 1978/687-338 sayı ile; kendi mahkemesinin yetkisizliğine ve davanın 5.Er Eğitim Tümen Komutanlığı Askeri Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiştir.

.../.

Sivas 5. Piyade Er Eğitim Tugay Komutanlığı Askeri Mahkemesi, 10.10.1978 gün, 1978/641-294 sayı ile; sanık Mehmet Ali Çevikel'in 18.11.1975 günlü askeri mahkemesi kararı ile 2 sene 7 ay 23 gün hapsine ve ordudan ihracına karar verildiği ve bu kararın 26.9.1977 de kesinleştiği, ordu ile ilişkisinin de 1322.1978 gününde kesildiği, idarece ayırma işinin geç yapılmasının önemi olmadığı, 26.9.1977 tarihinde ordu ile ilişkisi kalmadığı ve ondan başka sanıkların da asker kişi bulunmadığı, bu nedenle Adli Yargı'nın görevli olduğu belirtilerek görevsizlik kararı vermiş ve dosyayı Yargıtay Ceza Genel Kurulu'na yollamıştır.

Yargıtay Ceza Genel Kurulu; 11.12.1978 gününde, 1978/478-480 sayı ile; 353 sayılı Askeri Mahkemelerin Kuruluş ve Yargılama Usulü Kanunu'nun 17. maddesi hükmüne göre davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiğinden Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2.6.1978 günlü ve 127 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına karar vermiştir.

1- Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesi; 30.1.1979 gün, 1979/14-12 sayı ile; sanıklara isnat olunan suçun, sıkıyönetim ilânına neden olan suçlardan bulunduğunu ve 1402 sayılı Yasa'nın 13. maddesi kapsamına girdiğini,

2- Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi; 28.11.1979 gününde, 1979/679-683 sayı ile; suçun sıkıyönetim ilânından önce işlendiği ve sıkıyönetim ilânına neden olan olaylarla irtibatlı bulunmadığını,

Belirterek mahkemelerinin görevsiz olduğuna karar vermişlerdir.

Böylece her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu oluşmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H.Boyacıoğlu'nun Başkanlığında, Fethi Özdural, İsmail Oğuz, Şeref Tolungüç, Orhan Erdem, Servet Tüzün ve Orhan Ertosun'un katılmalarıyla yaptığı 9.3.1981 günlü toplantıda, geçici raportör İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ile Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı'nın görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Canioğlu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Önder Ayhan'ın aynı doğrultudaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

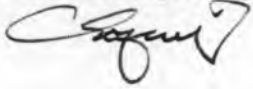
İncelenen dosyada, sanıkların yasal ve yasa dışı herhangi bir örgüte üye ol-

duklarını ve bu suç politik veya ideolojik bir nedenle işlediklerini belli eden hiçbir kanıt ve bulguya rastlanmamıştır. Öte yandan sanıklardan Mehmet Ali Çevikel'in geçmişi, kişisel çıkar sağlamak için suç işlemeyi itiyat haline getiren bir kişilik yapısına sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Bu nedenlerle bu suçların sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olduğunu kabule olanak yoktur. Bir varsayım olarak suçun konusu yönünden, ordu malı tahrip kalıplarının anarşik eylemlerde kullanılması olasılığı nedeni ile suçun sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olduğu kabul edilse bile, 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13/b. maddesindeki sıkıyönetim mahkemelerinin el koyduğu davalarla genel ve ortak amaç içerisindeki bağlantı durumunu gösteren bir kanıt da mevcut olmadığından, davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerekir.

S O N U Ç : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 30.1.1979 günlü, 1979/14-12 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 9.3.1981 gününde kesin olarak, oybirliğiyle karar verildi.

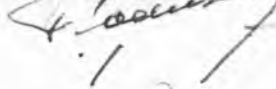
Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye

Fethi Özduval

Üye

İsmail Oğuz

Üye

Şeref Dolungüç

Üye

Orhan Erdem

Üye

Servet Tüzün

Üye

Orhan Ertosun

